

Romanæ paroeciales Aedes tumulatum Mexi-
cani desideramus.

Plenitudini corporis, et staturæ propemo-
dum maximæ adjuncta oris dignitas, vultus
aequabilitas, incessus gravitas, reverentiam con-
ciliabant Joanni Francisco Lopezio: magnam
vitæ partem transegit nullis omnino dentibus,
quos omnes Emeritæ amisit, ab studii nunquam
intermissa, et maxima contentione sub coelo
calidissimo. Quod fuerit indole ad iracundiam
pronus, virtutum multitudine abunde tempera-
batur: erat enim apprime moribus elegans; in
consuetudine affabilis; in familiaribus colloquiis
festive urbanus; amicitiae, quam semel inierat,
constantissimus cultor; ad res aggrediendas ma-
gnanimus; boni propositi tenax; misericordia
generosus; patriæ civis optimus; popularibus
benevolus, Doctor, consiliarius, defensor; er-
ga Deum autem, Superos, et Dei vicem in
terrâs quoquomodo gerentes, maxime pius; ex
his demum summis fuit hominibus, quos, pul-
chre describit Tullius, cum in Tusculanis ait:
*Quæ est melior in hominum genere natura, quam
eorum, qui se natos ad homines juvandos, tutan-
dos, conservandos arbitrantur? Utinam et huic
similes quamplurimi enascerentur!*

JOSEPHUS URBIOLA.

Peraltæ, quod oppidum est in Vasconibus,
postridie Nonas Majas, anno 1714. Jo-
sephus Urbiola natus est, nomen charis-
simum in Mexicanâ Societate propter
eximiam ejus animi demissionem, aequabilem
mansuetudinem, et certissimam in gubernando
prudentiam. Anno ætatis expleto vigesimo pri-
mo, pridie Idus Majas, disciplinam Societatis
Matriti arripuit; et quam continuo vitam, cae-
lestibus dignam, in tirocinio instituit, nihil im-
mutatam ad postremos canos deduxit. Bien-
nium probatus, et humanioribus litteris instru-
ctus, Murciam immittitur ad liberales artes at-
tingendas, quarum curricula exegit, non levi
comparato sibi nomine in philosophica, et the-
ologica laude; neque vero minimum eo tem-
pore deficiens a coepto pietatis ardore. Ad sa-
crorum evectus dignitatem, peregrinationis de-
siderium concepit, in aliquam e remotis Provin-
ciis disseminaturus Evangelium. Quod deside-
rium cum summo Societatis Magistratui litteris
exposuisset, ab hoc Mexicanum destinatus est;
atque anno 1746. mari se dedit Gadibus, bel-
lo tum fervente inter Hispanos, et Anglos. Ab
his in navigatione interceptus, et Jamaicam de-
latus, insulam in sinu Mexicano, duravit ad
menses aliquot in captivitatibus incommodis; quæ

sane non levia fuere tum ab loci angustiis, tum ab ardentissimo caelo, cui Josephus non assueverat. Sed nihil haec incommoda pacem hominis deturbabant; qui ubi ubi perduceretur, a Deo se perducere cogitabat, et Deum in solitudine mentis adorabat. Solutus a captivitate, atque e vestigio vela solvens, Havanam tandem pervenit, Cubensis insulae portum percelebrem. Et hinc debuisset Urbiola rursus abire in comitatu Sociorum ab Hispanis in Mexicanos venientium; sed per eos dies vita functo Socio, qui grammaticam, et philosophicas artes publice tradere debuerat, successor ille dicitur a Josepho Maldonado, qui Veracrucis Havanam venerat, in Mexicano Conventu designatus, ut Romam, et Matritum Procurator contenderet, atque insuper a Provinciae Magistratu decoratus munere, Collegium Havanense cum potestate lustrandi. Maldonadus enim ut audivit, Urbiolam meriti esse non vulgaris in palaestra litteraria, et paucorum dierum consuetudine maxime admiratus est consummatam ejusdem probitatem; omnino judicavit, nihil illi deesse ad munus quodlibet cum honore Provinciae capessendum. Atque ita quidem Urbiola Magister antea dictus, quam Mexici nosceretur, totos exeruit conatus in tradenda externis adolescentibus primum grammatica, inde philosophia; et plures ab ejus disciplina prodire, qui postea fuerunt honori Magistro, et civitati ornamento.

Ab litteraria palaestra evocatus, in perpetuo

tuo Magistratu vixit fere usque ad Societatis eversionem: primo enim renunciatus est Sociorum Moderator in ejusdem insulae oppido, cui nomen Portus Principis; in quo portu Matrona fuit juxta pia, et illustrissima, Eusebia Ciriaca Varaona, quae Socios, nomine duntaxat sibi notos, tanto studio prosecuta est, ut adhuc puella teneris annis de condendo illis in patria Collegio fervidissime cogitaverit. Ac sane dimidiato fere saeculo, quod excurrit, cum illa ex aere suo contulisset unciales argenteos decem mille; Antonius Mugnozius, et Martinus Goenaga in oppido illo, civibus frequentissimo, Societatis domicilium inchoarunt; et sudoribus immensis in publicum bonum strenue vicerunt oppidanorum expectationem. Comes laborum, et domesticae disciplinae Rector eodem missus post paucum temporis Urbiola; nec diurnis defatigationibus, nec vigiliis, cum opus esset, parcebat, ut lucro animorum intenderet. Ut agebatur de fundamentis jaciendis pro nova hominum colonia, quorum esset institutum, et emendare civium mores, et restringere vitia, et studium religionis exsuscitare; totis viribus adlaboravit novus Rector, ut qui ad idem opus, precedentibus annis, immitterentur, ferventissimi Apostolatus perfectam normam invenirent. Et demirati quidem incolae indefessam Urbiolae operam in concionibus, in sacrae paenitentiae ministerio, ad moerore oppressos, ad morti proximis; cumlatiores olim sibi augurabantur processus, cum, adauctis pecuniis pro majori alen-

do Sociorum numero, plures id generis cultores in eodem excolendo agro insudarent. Sed credebatur domicilium illud non diu futurum, quoniam inopia non modice premeretur; et certe a Provinciae Moderatore dissolvi, ac penitus extingui decretum est. Quare nihil cunctatus Urbiola profectionem adornat, quam tamen ut cives odorati sunt, occupare aggrediuntur, et domicilio custodiam apponunt; ne in Superioris iubentis obsequium clanculum se subduceret homo ille, quem et ab suavitate indolis, et a moribus urbanis, et ab insignibus pietatis exemplis, et a pluribus praestitis officiis, et a majoribus, quae sperabant in universorum emolumentum, quasi thesaurum publicum sibi esse custodiendum arbitrabantur. In portu cautum est imperio Magistratum, ut volentem Urbio- lam navigare, nemo conduceret: quod si ille domo pedem efferret vel pro concionibus, vel pro sacris confessionibus, vel amicum domi suae conveniret; duos habebat individuos comites, ab ipsis Magistratibus designatos, qui pone sequebantur quolibet euntem, et quorum haec erant urbana verba multis reverentiae signis admixta: *Idcirco te custodimus, ne bono tuae consuetudinis careamus*. Plures interea pollicitationes erant ab oppidanis de constituendis censibus, ut Socii commode alerentur: et Eusebia praesertim, cujus opera, et sumptibus, in patriam appellata, et invecta fuerat Societas, tantum precibus valuit apud nobilissimos cognatos, et alios ejus oppidi pecuniosos; ut tandem reprae-

repraesentata fuerint uncialium argenteorum milia duo supra quinquaginta; quibus et Societas ibi coalescere potuit, et census haberi sufficientes in Sociorum alimoniam, et concinni Collegii aedificationem inchoari. Et ita quidem ad plures annos (quos novem circiter fuisse credimus) in eo loco Magistratum gessit Urbiola; et civium illorum voluntatem erga se, ac Socios omnes apprime munificam, tum pluribus grati animi significationibus, tum praesertim ingenti sudorum opera in aeternam ipsorum utilitatem rependit.

Magni ad eas gentes fuere luctus, cum ab illis translatus fuit ad Havanense Collegium gubernandum; ubi cum antea nota fuisset ejus egregia probitas, miris laetitiae signis exceperunt nunc cives in munere constitutum. Vigebat ibi maxime disciplina domestica, cujus fundamenta jecerant anno saeculi vertentis undevigesimo Petrus Altamirano, et Josephus Castrocido, illustres virtute in Mexicanis; qui Collegium illud ad primaevae Societatis normam instituerant. Profecto idoneus erat Urbiola, et omnino natus ad optima quaevis tuenda, et conservanda; qui Socios regebat ea vigilantia, et alacri strenuitate, ut nullam certe, ipso rem administrante, vel Societatis leges, vel collegii mores haberent jacturam; dummodo mores istos, quos ad rectam trutinam ponderabat, rationi consentaneos existimaret: quod si secus esset, non deficiebat vigore, ut alibi demonstrabimus; et nativae lenitati admiscebat integritatem, ad pri-

prisca funditus evellenda, et nova in Dei gloriam substituenda. Quasi Collegii administratio nullum sibi onus importaret, ita paratus erat ad sacra ministeria vel domi, vel foris exercenda. Sacras orationes in templo dicendas, ex munere Sociis distribuebat; parem autem sibi portionem adjudicabat. In suis etiam erat partibus eos designare, qui ad externos moribundos contenderent, cum expiaturus crimina Sacerdos requirebatur; quod nisi Socius aliquis nomine peteretur, ipse sibi fere semper, et notu praesertim, id oneris assumebat. Ad consolandos, erudiendos, et sacra poenitentia tergendos custodiarum animos, ad strenuam operam per omnia civitatis nosocomia, et ad postrema praestanda officia suspendio damnatis; Iubentissime vices cum sibi subditis alternabat. In domestico templo reconciliandis Christo hominibus quotidie vacabat; ab esurialibus vero feriis ad mensem Junium, quo tempore praecipuum Ecclesiae quotannis urget ad sacrum tribunal accedendi; totas matutinas horas in hoc labore ponebat Urbiola, donec aut nullus esset, qui ejus opera uteretur; aut horae quadrante ante prandium, consuetum signum inaudiret, quo Socii omnes ad inquirendum in ipsorum conscientias vocabantur. In his erat religiosissimus homo, cum in novo calamitatis ordine demonstravit, quanto esset animi vigore ad quaelibet sive incommoda, sive pericula. Rursus per id temporis debacchante bello, Britannica classis imparatam Havanam obsidione

cin-

cingit, ignivomis tormentis munitiones quatit; incendiarios globos in urbem jaculatur, omnia moerore, ac trepidatione comolentur. In ipso rerum discrimine maxime enituit Urbiolae virtus, et actiuosa in subitis efficacia; nam et occurrebat, qua poterat, ad extinguendos globos illos, qui sulphure, nitroque referti, a classe in urbem erumpebant; et oppidi Praefectum adiit, seque ac suos paratos prorsus ostendit, ut publica de causa laborantibus praesto sint, atque ad ejus Praefecti arbitrium in rebus omnibus opitulentur, ac ministrent. Gratias quidem egit Praefectus, qui nihilo tamen minus hominis operam adhibendam non credidit in oppidi defensione, quod pauca mora tradendum erat oppugnantibus. Urbiola vero et quibus diebus, obsidionis tempore, duravit in periculo; et cum, imperante Magistratu, cives omnes militiae non adscripti, alio recesserunt; et post reditum in urbem vi captam a Britannis, eximia usus est diligentia, et strenuitate, nihilque infectum reliquit, quod animorum, aut corporum bono profuturum intelligeret. Adeo quidem ut post menses aliquot gratiae illi relatae fuerint, ejusque navitas, et laboriosissima industria Regio nomine commendata.

Elapso gubernationis Havanensis triennio, eodem functurus munere Veracruzensem appellatur. Et tum primum, anno jam aetatis currente quinquagesimo, Mexicani regni continentem ingressus est, sane desideratus ab Sociis, quibus illum fama descripserat virum animi dotibus ap-
prime

prime singularem, et omnino meritum, qui prima Provinciae munera occuparet. Veracruensibus externis fuit oppido acceptus ab suavitate indolis, moribus urbanissimis, et opera in sacris ministeriis nihil absimili, quam ad insulanos posuerat; Socii vero praedicabant in primis eximiam hominis mansuetudinem, et virtutum universitatem, quae in ejus administratione, suo quaevis tempore, certatim excellabant. Die, noctuque invigilabat, ne ab Societatis legum observantia deficerent subditi; neve in religiosam morum dignitatem quidpiam admitteretur. Toto ejus Magistratus tempore nemini licuit vel semel apud externos prandere, tametsi essent illi et Societatis amantissimi, et in urbe optimates, et vitae probitate clarissimi: nulli enim credebat religioso viro graviora immineere pericula, quam ad epulares accubationes, ubi solet liberior esse locus intemperantiae. Sub idem tempus a Francisco Zevallio, Provinciae Moderatore, Urbiola missus est Cordubam, ad conciliandam pacificationem inter viros quosdam ibi gentium primarios, quorum dissidia coorta fuerant occasione patrimonii, quod Socius Cordubensis in pietatis opera destinaverat. Distat Veracruce nobilissimum hoc oppidum milliaribus circiter sexaginta; quod iter obstinaverat animo Urbiola pedibus agere, solo Christi simulacro, et vili bacillo munitus. Cum vero suum alieno iudicio facile submittere assuevisset, id etiam dedit subditorum precibus, qui mille modis persuadere conati sunt, nul-

nullam esse rationem, cur incertis periculis valetudinem suam ultro exponeret. Equo igitur insidens utcumque ephippiato, et ocreis ex panno attrito male contactus crura (quas ocreas etiam negabat sibi necessarias, et tandem admisit in animi demissionis obsequium) Cordubam contendit pacis nuntius, quam utique pacem vultu, et oculis, et toto corporis gestu praeseferebat. Partium voluntates nullo sibi labore comparavit, et, quamceleriter potuit, explicato negotio, et Zevallio mire probatis ejus conatibus, et charitatis industria, Veracruce remigravit. Ab hoc autem Magistratu post triennium accersitur ad Tironum Magisterium, quod munus inter ea primi honoris, et momenti habebatur. Et hic, ut officium iniiit, coeperunt enitere tum mirabilis ejus fortitudo in iis immutandis, quae nec rectae rationi, nec Lojolae menti convenire existimabat; tum etiam prudentissima scientia juvenes informandi ad mores, et instituta Societatis; ad eos nimirum mores, qui postea honori essent collocatis in strepitu litterarum, coactis agere cum humano genere, atque ipsi officia praestare, destinatis ad sacra ministeria, evectis ad munera. Non oportere credidit, terrorem incutere adolescentibus, ad institutionem sibi traditis; aut ipsis difficilem, austerum, majestate praestantissimum se ostendere: nec enim ighorabat, ejusmodi artibus neutiquam legitimam alii prolem, quae sincera Lojolam, et ab eo conditam familiam adamaret; sed instar servorum, qui ad Domini praec-

praesentiam contremiscunt, nec ex animo se praestant officio, sed inviti parent, ac nihil non tentant, ut obedientiae gravissimum onus aliquando tandem excutiant. Hanc igitur primam posuit basim educationis tironum, ut non consiliorum severitate, sed charitatis benevolentia regerentur; ut non Magistrum reformidarent, sed colerent; ut non falsa majestate, sed sinceris virtutibus auctoritatem sibi conciliaret. Quod autem de rebus est, quae in mores ibi abierant, sed in quibus liberum erat Magistro ab Societatis regulis; nihil respexit ad decessorum gubernationem, quibus utique venerationem, minime vero assentationem ab se praestandam existimavit: et quanquam hi decessores in gravissimis tum essent subselliis, et quae primi splendoris erant in Provincia; plura tamen ab ipsis constituta, Urbiola fortiter immutavit. Atque ita quidem, quae ad valetudinis, et alimentorum commoda pertinerent, censuit illis abunde administranda, et penitus cavendum, nequid de istiusmodi frustra eos desiderare contingeret. Consuetudinem vero macerandi corpus ingenti ciliciorum multitudine, ad cervicem, ad pectus, ad brachia, ad renes, ad femora; flagellandi se quadrantem horae fere quotidie ad sanguinis effusionem; in nudis asseribus maximam anni partem dormiendi; non quidem omnino extinguendam duxit, sed ad mitissimae prudentiae terminos redigendam: *Quoniam, aiebat, si tot corporis macerationibus valetudinem ab hac aetate labefactabitis, non ii certe ado-*

te adolescentis, qui possitis olim perpetuis vacare sudoribus in bonum animorum; quin imo afflictati morbis; vitam agetis et vobis difficilem, et Societati onerosam, cuius obsequio, et ornamento debuissetis vires corporis tueri, et custodire. Nec vero inficiabimur, ut ut ornatus Urbiola esset naturae dotibus ad id muneris, defuisse illi tamen expeditam quamdam facilitatem ad sedandas conscientiae ambages, quibus in prima illa institutione tirones assidue torquebantur. Id autem est mortalis infirmitatis, quae neminem esse patitur usquequaque perfectum. Satis hic sit pauca ista retulisse, quae peculiariora illi fuerunt in novitiorum institutione; alias vero virtutes, quae communes ipsi erant et tironum Magistro, et aliorum Collegiorum Moderatori, mox edisseremus, cum singillatim egerimus de ipsius ratione gubernandi.

Annum hic egerat in summa adolescentium, quos informabat, benevolentia; cum, pulsus Mexico Jesuitis, egreditur tirocinio mire quidem tranquillus, et secum eos ferens in comitatu tirones, qui sponte voluere sequi Socios in calamitosa profectio: liberum enim fuit novitiis aut agmen peregrinantium consequi, aut in paternam domum reverti. Pauci profecto fuere, qui statim ab hac enuntiata libertate, deserere Socios elegerint; postea vero cum primus ille quasi stupor abiisset, ac se se nulla obstrictos religione cogitassent, proindeque nihil esse quod ultro praecipites irent ad immensas aerumnas; vix unus, aut alter ex iis, qui

qui tirones egressi fuerant, in Italiam pervenerunt. Urbiola toto itinere, quantum dabatur pro maxima rerum perturbatione, nisus est ad disciplinae custodiam, atque eum pietatis odorem, quem emittere deberent a tirocinio recedentes. Post plura tandem et terrestris itineris, et longissimae navigationis incommoda, quae tranquillam dignitatem nunquam in ejus vultu conturbant; Pontificiam ditionem attingit, et continuo missus est Budrium, pagum a Bononia, Provinciae capite, duodecim fere milliaribus. Dati sunt Urbiolae subditi, qui vel amoenioribus litteris, vel philosophiae studerent; pro quibus omnibus domum ibi conduxit nimis angustam, ut erat hominum copia, et ad domestica officia, ut licuit pro temporum inopia, concinnavit. Sed quod fidem humanam pene exsuperat, ea vitae ratio in illa domo, Urbiola rem administrante, atque exemplis praecedente, instituta est; ut nihil penitus discerneres Mexicanos juvenes litteris dantes operam in regione frigidissima, et omnigenis incommodis, ab ipsis olim in patrio solo tironibus. Qui Mexicanae rei praeerat, vix ad Italos pervenit, litteris consuluit supremum Societatis Magistratum, quam Socii vitae rationem inirent in hoc otio constituti. Et ille respondit, eos mores, quantum fieri posset, observandos, quibus in Provincia quondam assueverant. Hinc Urbiola, qui Superioris nutum quemlibet instar legis venerabatur, ad Collegiorum consuetudinem totius diei spatia distribuit, et quas horas Divinae

nae meditationi, quas aliis pietatis rebus, quas publico, quas privato studio, quas etiam honestae recreationi intra domesticos parietes impenderent. Horis octo ante meridiem, ut moris erat Provinciae rebus florentibus, dabatur signum, ut omnes e lectulo exurgerent: quod si Socius Adjutor, cui contigerat id muneris, casu aliquo impediretur; ipse Urbiola, semper ad praefinitam horam paratissimus, in Sociorum cubicula lumen introferebat. Et initio quidem cum oeconomiam Italici horologii nondum intelligeret; ut quater hoc sonare inaudiebat, horam esse octavam ante meridiem credebat, (ut est apud Hispanos, et Gallos, et fere ubilibet) proindeque tempus esse praefinitum, ut ab somno excitarentur. Inde in sacellum domesticum conveniebant omnes, pro consueta sacrae meditationis hora, quam totam durabat Urbiola flexis genibus, intentissimam repraesentans, et piissimam religionem. Pari pietate facienti ad aras illico post horam meditationis intererant Socii omnes; a quo sacro, caeteris privato studio, et gymnasio vacantibus, Urbiola secedebat in cubiculum, atque ut fere credebatur, in liberiore cum Numine consuetudinem. Ante prandium quadrantem horae dabant inquisitioni consuetae in suamet facta, et dicta, et cogitata; post prandium frugi admodum, et sacra lectione conditum, modica requies, iterum publicum studium, inde privatum usque ad coenam; ab hac autem, hora colloquii ad charitatem fovendam instituta, brevis eorum lectio, quae post

P. II. Q stri-

stridie meditarentur, et postremo ante somnum horae quadrans illi similis, quem ante prandium demonstravimus. Tam singularem, et austeram pietatem, quae facile vulgata, et praedicata fuit per universum pagum, non modice mirabantur externi; ut suis etiam oculis aegre credebant, peregrinos homines, et juvenia floridos, in illa domus angustia perpetuo conclusos, et quasi sepultos esse; nisi quod semel, aut iterum in mense simul omnes ambulationis ergo per agros ibant, et post modicum temporis eodem agmine domum repetebant. Fuere benevoli quidam ex pagi primariis, qui precibus infimis urgebant Urbiolam, ut sibi subdita juvenus interesset scenicis, quae Cleri, et honestissimorum virorum praesentia decorabantur. Ille vero et gratias egit humanissimis viris, qui tanto studio juventuti favebant; et constanti, atque obfirmato animo petitionem rejectit, a qua timebat domesticae disciplinae jacturam. Sed et Socii, qui domum illam audiebant instar tirocinii virtutibus eminerere, non minus quam externi demirabantur, qua ratione obtinisset Urbiola, rebus admodum fractis, numerosam juventutem in id austerissimae vitae genus convenire. Magni nimirum refert, ut subditi ad tuum arbitrium flectantur, quibus in gubernando virtutibus amorem, et auctoritatem tibi compares!

Illa tandem juvenus, confectis humanarum scientiarum curriculis, pro Theologicis cognitionibus evocatur in Herculaneorum suburbanum; et Urbiola cum paucis aliquot Sociis in villici
cujus-

eiusdam domum secessit prope Mezzolaram tribus a Budrio milliariibus. Ibi Rector in altissima pace gubernavit paucos illos aetate, ac virtutibus provectos; et ipse, qui amabat naturam solitudinem, potuit commode, solutis, ut ita dicam, habenis, totum se committere longiori, et ferventiori cum Deo consuetudini. Et sane id liquidum habemus ab idoneo teste, tum ejus contubernali: Urbiolam, quandiu fuit in hujus domus administratione, totam ferme diem in cubiculo latuisse, et tum sacris lectionibus, tum meditationibus incredibili constantia vacasse. Nihil certe mirum: cum suaviter invitet agrorum silentium ad ea colenda studia, in quae quisque propensus est. Ab hac vero solitudine Bononiam appellatus Urbiola, et dictus Mexicanae pubi Praefectus, a quo in re pietatis dirigerentur; mensibus aliquot in eo munere confectis, postremam vidit Societatis calamitatem. Et perinde ac si eventus iste sua nihil interesset, obfirmatissimo silentio dolorem oppressit, Christi Vicario demississime obtemperavit, vestes ad novum statum immutavit, domum parvulam cum paucis incoluit. Superstes totum fere decennium eversae Societati, fuit in hominum delitiis et ob sermonum dulcedinem, et ob oris affabilitatem, et ob urbanarum virtutum cumulum, et potissimum ob eximiam simplicitatem, per quam, tanquam per speculum, licebat intueri limpidissimum ejus animum. Nunquam ab illo audires verbum, in quo posses reconditam fraudem suspicari; sed

ad Christi vocem apprime conformatus, ingenua sinceritate aut negabat, aut affirmabat. Dulcem cum hominibus consuetudinem, si plures hanc Urbiolae virtutem imitemur! Talis ille fuerat in tota vitae serie; sed qualis fuisset, tum praesertim apparuit, cum in familiaris commercio licuit cominus ad illum, depositis Magistratibus, et nulla jam munerum dignitate decoratum, accedere. Hoc postremo decennio pluribus, et molestissimis vexatus fuit infirmitatibus, quae potuere quidem hominem repurgare ab humanitatis maculis, et exemplum mirabilis tolerantiae mortalibus demonstrare; minime vero aut vultus ejus aequabilitatem turbare, aut ab ipso conquestionem elicere. Lenta denique febris tentatus, atque ex ea decumbens, postremis lustratus est sacris; ac viribus paulatim extinctis, quarto Kalendas sextiles, anno saeculi nostri tertio et octogesimo, ejus vero aetatis currente septuagesimo, magis virtutum, quam dierum plenus, placidissime fato concessit. Elatus est in Divae Mariae Magdalenae Paroeciali templo, in quo plura Mexicanorum cadavera laetissimum diem aeternitatis expectant.

Fuit Josephus Urbiola in primis deditus Divina meditando studio, et suam voluntatem cum Numine conjungendi; et hinc ferventissima illa charitas, observantia, et religio, quae illum sive ad aras facientem, sive e suggestu dicentem, sive familiariter ad homines loquentem, sive quid aliud agentem distinguebant.

Ubi

Ubi ubi commoraretur, primus illi erat conatus, Numen cognosci, praedicari, et amari, ejusque legem, et in humanum genus beneficentiam inculcari. Navigationis tempore identidem dabat operam Christianis praeceptis ad nautas enuntiandis, eosque assidue, ac blandissime cohortabatur, ut a peccati turpitudine, quam mirifice ad ipsorum captum describebat, in meliorem frugem se converterent; ut ab anteaetatis criminibus in sacro Tribunali se purgarent; ut ad caelestis agni convivium accederent. Atque ut verbis adderet efficaciam, sibi donis conciliabat illorum animos; et quo ipsos alliceret, vel ut interessent tractanti Divina, vel ut a vitiis abstinerent, quae forte veniebant in ejus notitiam; huic subuculam, illi caligas, vel femoralia, vel tale quidpiam impertiebat, quae sola habebat in suis rebus; et sic tandem distribuit totam rem linteariam, cujus copiam ei, proficiscenti Veracrucis, largissima liberalitate immiserat beneficus quidam, virtutum ejus aestimator. Sacrae poenitentiae Minister delectabatur maxime, cum ad se accederet purgandus aliquis conscientia inquinatissima: proptereaque Rector in Veracrucensibus, quorum maritimum oppidum nautae plurimi frequentabant, gens a perditis moribus fere famosa, nunquam non erat ille paratissimus animo, ad illorum indigestas conscientias in sacro tribunali extricandas. Quod si quem Socium in familiari colloquio audiret, qui formidare se diceret, cum ad sacrum subsellium ad-

Q 3

ven.

ventare conspiceret e faece hominum quemquam sordida superficie, ac promissa nullo ordine caerarie; Urbiola lepide agebat: *Cum ad te venerint, e vestigio mitte ad me incultos illos, et impexos; ego enim lubentissime pecto capillatos istos, et quid lateat sub horridis eorum comis, diligenti strigili expiscor.* Inopiae religiosae studium fuit inter eas virtutes, quibus Urbiola potissimum enituit: nihil habebat in suis, nisi quibus omnino carere non poterat ad cultum corporis honestissimum, et usus vitae necessarios; eaque omnia commendabiliora ipsi erant a pretii tenuitate. Nihil unquam ab alio petebat, nihil habere desiderabat, nulli rei, quae in mortalibus esset, corde adhaerebat. Plane ignoravit tergiversandi artem, cum primum audiret Majorum vocem; quin imo ab his ad arbitrium ferri, et ultro, citroque converti, semper in amoribus habuit. Id vero non solum de iis, qui reapse Superiores erant; sed de aliis etiam, quibus ultro iudicium suum deferebat in obsequium obedientiae. Illi jam aetate gravi, et valetudinario quidam contigit quotidianae vitae administer, qui bono animo, sed obtuso ingenio, non leviter ejus patientiam divexavit; cui tamen Urbiola, tanquam docilis infans, obtemperabat, ejusque acerbis imperiis admirabilem observantiam praestabat. Suos animi motus frangere perfecte didicit; et nullus est, qui viderit unquam illum nedum graviter commotum stomacho, sed nec modice subirascentem: semper mansuetus, et vultu modeste hilaris, vide-

videbatur nunquam in res incidere, quae possent ejus animum perturbare; quod sane in homine, qui ad annos ferme viginti Magistratus egit, ac totum propemodum decennium vitam vixit infirmitatibus difficilem, ostento simile nobis est. Ab supervacaneis delectamentis, etiam illis, quae decent viros honestissimos, quantum poterat sine jactura valetudinis, abstinebat: tabachi pulvisculum in nares indere, moris illi fuerat a tenero; postquam vero exivit Mexico, haec odoratus voluptate carere ultro voluit; quanquam illam valetudinis causa postremis annis resumpsit, imperante Josepho Bellido, ipsius conscientiae arbitro. Temperans, et frugi admodum erat in victu, domestico cibo contentus: et cum Emanuela Monterdia, Matrōna Veracruensis, mille nominibus de Sociis benemerita, his in triclinio assidentibus exquisitas aliquas dapes interdum dono mitteret; Urbiola Rector, data Sociis edendi facultate, nec leviter degustabat. Nulla unquam diei hora non dabat operam, si ve menti studiis excolendae, si ve animi sui, si ve aliorum utilitati; tum ut morem gereret Løjolae imperanti suis, ne cum otio inducias facerent; tum etiam quod vel minimam temporis particulam Deo, a quo acceperat, restituendam arbitrabatur. Moderator in Collegio Veracruensi post Sacrum celebratum, culinam ibat, et in aheneo vasculo calida immissa, dum scalam conscenderet, unciam coccolati male diluebat, et cubiculum ingressus, festinanter potabat, ut maturius rediret templum pro sacris audiendis confessio-